

οι όποιοι έθαπταν ήνα νεκρόν. "Εφυγα ἀμέσως ἀπ' ἐκεῖ, ἵνα ὅτοι
νὰ ἔλθουν καὶ οἱ σύντεροι μου, διότι ἡ ὥρα, κατά τὴν ὥστα
ἔπειτε νὰ σχολάσωμεν, νὰ κλείσωμεν καὶ σφραγίσωμεν τὸ Τέλαι,
τὸ ὅποιον τώρα είνε Δημοτικὸν Σχολεῖον, καὶ πλήσιον κείται ὁ τά-
φος τοῦ Δημητρίου Υψηλάντου...". Ἀφοῦ ἐπέρασε δῆλος και-
ρός καὶ ἔνομος ὅτι οἱ θαυμοτέροι τῶν νεκρῶν ἀνεχώρησαν, ἐπῆγα
πάλιν ἔπειται καὶ εἰδὼς ἄλλους Τούρκους, οἱ όποιοι είχαν ξεβάψαν τὸν
νεκρόν, είχαν σχίσει τὴν κεφαλήν τουν καὶ ἔτρωγαν τὰ μωλά!!!
"Ἄλλος Τούρκος ἐκρατοῦσε εἰς τὰς τέχειας τοῦ το σηκάτι καὶ δοὺς
μαζὲν ξεμάζοντο νὰ κομματίσουν τὸ πόμα...".

"Καθώς εἶδε τὸ φρεσόν τοῦ θέαμα, ἔχασα τὸν νοῦν μου, καὶ
ἀμέσως ἐτρέχα στὸ Τέλαι, ὅπουν είχαμε τὰς τροφάς καὶ είχαμε καὶ
ρούιν, καὶ ἦμα ἔξ αὐτοῦ μᾶ ποτούλια διὰ νὰ συνέλθω ἀπὸ τὴν
ἀηδίαν καὶ τὴν τραχανήν τῆς ψυχῆς μου, διότι δὲν ἔννοιωθα ἢν
μουν ἀνθρωπος!!!... Μετὰ ταῦτα ἥλλαν ἔπειται καὶ οἱ σύντεροι μουν...".

'Ο Φωτάκος διηγήθηκε τότε ἀμέσως τὸ φραγαλέον γεγονός στὸν
πρόσδρομο τῶν ἐπιτροπῶν καὶ στρατιωτικὸν ἀρχιστρόπον Αγαμένονα Αλ-
γενίνον, ὁ ὅποιος ἐκάλεσε τοὺς ἀπολογοθόντας Τούρκους καὶ τοὺς τὰ
ἔχαναν γνωστά. 'Αμεσως, καὶ διατάχη τὸν Αγνερονήν, τρεις τελάρη-
δες ἐποιεῦσαν σὲ όποιο Ναυτικόν τὸν ἐξης πανει ἢ προσδιοισμέ-
νη τοφοφίη για τοὺς Τούρκους, δητὶ ἡ συνθήκη διαιτήτω καὶ ὅτι οἱ "Εἰ-
ληνες θα τοιχείσσιν διούν τοὺς Τούρκους - γιατὶ τροφή ἀνθρωπινά
κρέατα!...".

'Αιεσώς οἱ Τούρκοι μαζεύτηραν πεφίτριμοι στὴν Πλατεία τοῦ
Πλατανάν (σύμετα ἀδύνητον ὃ ιστορούσεις πλάτανος) καὶ συνεσέ-
ποντο τί νὰ κάνουν. Ἀλλοι ἐφοράζαν, ἄλλοι ἔκλιαγαν, ἄλλοι γνω-
τιμένοι παρακαλοῦσαν τὸν 'Αλλάζ να τοὺς γλυτώσῃ ἀπὸ τὸ θάνατο.
Μόλις είδαν τὸν Αγνερονήν, τὸ Φωτάκο καὶ τὸν
Ἐπάρχον. Βρεσέντην νὰ προσθίνουν στὴν Πλα-
τεία, ἔπειταν οὐ μόνο στὰ γόνυτα καὶ μὲ θορυβό-
δεις θρήνους ἤτοι στὸν θάνατον ἔλεος. Καὶ μόνο σε μιᾶ
ἄλφη, πρὸς τὸν 'Ενετικὸ Στρατόνα, μερικοὶ
'Αλβανοὶ ἐπήνταζαν διούν καὶ ἀγύρωτοι.
Στὸ ἀζόλον τοῦ φύλου θὰ δημητριούμε τὴ φο-
βογειά συνέπεια τῆς λοτοφίας αὐτῆς.

ΠΟ-ΠΟΥΡΙ

ΓΙΑ ΝΑ ΚΑΝΕΤΕ ΚΕΦΙ

— Μία συνταγὴ καλλονῆς.

Κοντά στὶς τόσες συνταγὲς τῆς γνωμακίας
καλλονῆς ποὺ μᾶς καταπλήνουν σύμερον ἀπὸ πα-
τοῦ, ἀσκότων καὶ μᾶ νέα, ἡ μᾶλλον... παλάμη.
ἄφοι δημοσιεύθηρε σὲ μᾶ 'Ελληνατῇ ἐπαρχια-
κῇ ἐφημερίδα τοῦ περιαμένον αἵδον, συντεταγ-
μένη μᾶλλον σὲ στίχους ἀπὸ μονοστραφῆ θε-
ράποντα τοῦ 'Ασκληπιοῦ. 'Ορίστε λοιπὸν ἡ συν-
ταγὴ :

Ἄλλες αἰδοῦς παθενικῆς,
ὡς κόρη, κόκκινος δόνο,
πρόσθετος δὲ τεσσάρας αιγῆς
καὶ τρίγονον ἐγδιώ.
Φιλοπονίας πρόσθετον
κατόπιν λίτεραν μιάν,

σεμνοπορείας δὲ δραχμῆν
καὶ ἀρτῆς οὐγγίαν.
Τὸ κράμα τούτῳ ἔγχυσσον
κατόπιν ἐν φιάλῃ,
χρῶ δὲ ἔξωθεν καὶ ξεσθεν
καὶ θὰ φανῆς παγκάλη!...

— Άκουσατε καὶ φρίξατε!

'Απὸ τὸ λόγο κάποιουν ιεροκήρυκουν σὲ μᾶ ἐπαρχιακὴν πόλη :
— Καὶ νομίστε, ἀγαπητοὶ ἀδελφοί, δητὶ ὡς Θεὸς δὲν βλέπεται τὰ ἀ-
μαρτήματα σας ἐπὶ τοῦ ἔνθους τοῦ θρόνου τουν; Τις Κυριακές, ποὺ ἐ-
στεις καθέστε στὰ κυπτεῖα καὶ πινεται καὶ ἡ γνωμής τους κακολογούν
ἡ μᾶ την ἄλλη στὸ δρόμο, δητὶ δργίζεται τόσο πολὺ, ποὺ ἀπὸ τὸ
θυμὸ την μανιζεῖ καὶ γίνεται... σᾶν τὸ διάβολο!...

— "Ένα ζάνεκδότο τοῦ Διογένεως.

Σὲ κάποιο ταξείδι τουν, δη Κανικός φιλόσοφος Διογένες πέρασε κι-
ἀπὸ μᾶ πόλη τῆς Καρδιάς δόνιμαν Μύνδο. 'Επειδή δὲ παρετίησε δητὶ
ἡ τούλη τῆς πόλεως ήσαν πελώριες καὶ ἡ πόλης ποὺ μικρή, ἀνεψό-
νησε :

— "Ανδρες Μύνδοι, κλείστε τις πόλεις γιαν νὰ μῆ σᾶς φύγη η
πόλης!..."

ΚΡΗΤΙΚΕΣ ΜΑΝΤΙΝΑΔΕΣ

Μήπτως θαρρεῖς καὶ τὸ φιλι ταΐν ναν νὰ χροτάσσει;
"Οσο πεσότερο φιλᾶς, τόσο καὶ θά λιμάνης.

Δὲν τόχου γά το φιλι, σοστίζω το καὶ θυγάνει,
μᾶ τόχου ποὺ σὲ γλύκναν καὶ ποιός σὲ ξεγλικάνει.

Ο ήμιος ἐσκο-
τενίασε ἀ πὸ
τὰ δάρκων μανού

σκληρό δὲν τὰ
θαρρεῖτες τ'
άναστεν ἀ γ-
(ματά μουν;

ΞΕΝΟΙ ΠΟΙΗΤΑΙ

ΤΡΑΓΟΥΔΙΑ ΤΟΥ ΧΑΪΝΕ

— 1 —

"Ηθελα δηλοι οἱ πόνοι μου σὲ μᾶ νὰ ιωνιναν λέξι
καὶ νὰ τη δώσω στὸ φαρδο τ' ὄλοχωρο τ' ἀγέρο,
μὲ τὰ μαλάν σου τὰ ζανθι στὸν θάνθι για νὰ πατεῖ
τὴν πονεμένη λέξι μου τριγνώσω σου νὰ φέρη.

Κι' ὅποι φρεθῆ καὶ ὅποι σταθῆ, καὶ νόχα κάν νιμέρα,
ν' ἀκοῦς τη λέξι, ἀγάπη μου, στὸ φάνημα τοῦ ἀγέρο.
Κ' ἔξει πον ἀποσομίζεσσα καὶ κλείς τὸ βλέφαρά σου
νὰ σ' ἀλλούσθινη ἡ λέξι μου καὶ μέσ' στὰ ονειράτα σου.

— 2 —

Στὰ ἐσπειρινά φιαδόφωτα φέγγιαν ἀζώποι
κ' ἐμεῖς καθημάσταν οἱ διν στὴν ἀμιονδιά μονάχοι.

Οι γιλάρι ἐφράζανε φρύγια καὶ τὰ νερά βογγοδεσσαν
καὶ τὰ πλάνα τὰ μάτια σου τὰ δάκρυα πλημμοδεσσαν.

Κ' ἐστάζανε στὰ ζέρια σου τὰ ὄλολεινά σου κρίνα
κ' ἐγώ ὃ φτωχός εμάζενα τὰ δάκρυνα σου εξείνα.

Αζ, μᾶ ἀπὸ κρίνη τὴ στιγμή μαραντεῖται ἡ ψηνή μου,
τὰ μάτια μου θολώνονται καὶ λύνει τὸ κορμό μου.

Δὲν εἰν' ἀφούστεια πον μιορεῖ βοτάν νὰ μέ σώση.
"Ηπα τὰ δάκρυα σου, ζανθι, καὶ μ' ἔχοντας φαμαζώσει.

— 3 —

"Ηπα μεσάνγυτα βαθειά, βοιβή καὶ κρίνα ἡ πλάνη
πον ἐτήγη μὲ παράπον στὴν έρημη, στὰ δάση.

"Οια τὰ δέντρα ἐζύνησαν στὰ βήματα μου πάλι
καὶ μὲ τοπήθηκαν καὶ αἴτη κουνόντας τὸ κεφάλι.

— 4 —

Σ' ἓνα μικροὶ ἐκαδύμαστε σπιτάκα
καὶ βλέπαμε στὸ πέλαγο καλά.
Κατὰ τὸ βράδιο φανήκεν ἡ πάχνη
καὶ ἀπλόνοντας στὶς ζέρες γαμηλά.

Πάνω στὸ φάρο ἀνάφανε τὰ φώτα
για νὰ θωράνησι νὰ νατές στὴ σερηνή
καὶ στὶς ανοιχτά εἶνα μικρὸν παίζανε
φανόντας τὰς ταξειδεύει μαρονά.

Μιλούσαμε για τριγρίες, για ζέρες,
για νατές, καὶ πῶς ζοῦν μὲ στηνεά,
ἀναμέσα σὲ οιγάνο καὶ κύνη,
ἀνάμεσα σὲ φόβο καὶ γαρά.

Μιλούσαμε για μαρονία ἀγροτιάλια,
για τὸ Βορρᾶ, για τὴν 'Ανατολή,
για τοὺς λαοὺς πονά στοὺς ζένοντας τόπους,
για τὶς συνήθειες πονόντων οἱ πολῖτοι.

Για τοὺς ἀνθύδητοι καὶ τὰ γηγάντια δεντρά
ὅπου στὸ Γάγγη ἀνθίσανε προτον,
για τοὺς καλούς καὶ σωτηρίους ἀνθρώπους
πον προσινούντες τ' ἀνδρος τοῦ λωτοῦ.

Στὴ Λαπτονία πῶς εἶνε βρούμιοι ἀνθρώποι,
πλατόντοι, μιρόδοσοι, κοντοί,
πῶς κάθονται τριγρίνο, στὴ φωτιά τους
καὶ τηγανίζουν φάρια στὸ κουτί.

Μὲ προσοχή ἀπονάνε τὰ κορίτσια,
στὰ ιστεράνα κανένας δὲν μιλεῖ.
Τὸ κατάπλακο πειά δὲν δέμανταν,
ητανε νίχτα, σοτεινά πολύ.

Μετάφρ. ΠΑΥΛΟΥ ΓΝΕΥΤΟΥ

ΕΛΛΗΝΙΚΕΣ ΠΑΡΟΙΜΙΕΣ

Στὸν ἀμαρτωλὸν τὴν κόρη τὸ μαγιάτροιο χιονίζει

— "Οσοι μοιάζουν δὲν συμπεθεμάζουν.

— Τὸ βουβάλι καὶ ἀν ζετόν, πάλι ἀζεῖται ἕνα βόδι.

— Πολλοὶ καραβοκόνδηδες βούλαζουν τὸ καρόβι.

— Θελεῖς τὸ τρανό χονιάρι; Πάρε καὶ μεγάλο φτιάρι.

— Τοῦ γινοῦ σου τὰξε φέμετα καὶ τοῦ γαμιτροῦ σου ἀ-
λήθεια.

— Βρήκαμε ζοντάρο πατά καὶ ὅλη μέρα φέλνοντε.

— Ο 'Εθραίος σὰν φτωχανή, τὰ παλιά τετρέται πά-
νει.

— Δὲν πιστεῖν δὲ ζορτασένος τὸ κα-
τέο τὸν ντριπού.

— Δόγο καὶ πέ-
τρα ἀν ζορίζεις, δὲν
θὺ τὰ ζανταπάσης.